

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Mehmet Özhaske tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Ülkemiz, bulunduğu bölgenin jeolojik hatları ve yapısı nedeniyle bir deprem coğrafyası olarak tarif edilmektedir. Bu durum bin yılları bulan birçok örnekle ispat edilmiş, nice medeniyetin çöküşüne sebebiyet vermiş, ayakta kalabilen medeniyetlerde de büyük tahribat yaratmıştır. Ne yazık ki bu hakikatin yarattığı riskler günümüz için de geçerliliğini sürdürmektedir.

Geçmişte var olmuş olan bu medeniyetlerin gerek inançları gerek toplumsal mitlerinin ve tabularının gerek içinde bulundukları dönemlerde bilimin, ekonominin, gelişmemiş olması sureti ile önlem alamaması tarihsel bakış içerisinde doğal karşılanmıştır. Nitekim o koşullarda bile Doğu Roma'da, Büyük Pers İmparatorluğu'nda ve son olarak Osmanlı'da nice dahi mimar ve mühendis önlem alabilmiş ve adlarını tarihe altın harfle yazdırabilmiştir.

Jeolojinin, mühendislik ve mimarinin pozitif anlamda insanlığa son 50 senede katkısı göz ardı edilemeyecek seviyeye gelmiştir. Yaşamayı ve yaşatmayı kendilerine görev edinmiş bilim insanlarının ışığında dünyanın çeşitli coğrafyalarında insanlığı tehdit eden pek çok risk bilim yoluyla bertaraf edilmiştir. Ne yazık ki ülkemiz teknoloji ve bilimde ulaşılan ilerleme ve inşaat alanındaki etkin tekniklere rağmen bu konuda yeterince iyi bir noktaya ulaşamamış, yakın zamanda yaşadığımız faciaların bedelini ekonomik, kültürel, sosyal, toplumsal tahribatlarla ödemek zorunda kaldık.

1950'lerden itibaren çarpık kentleşme, kontrolsüz göç, yapı denetim sistemindeki yetersizlikler tarihsel boyutta kolay kolay unutulamayacak travmalara ve acılara sebep olmuştur. 100. yaşını dolduran güzide Cumhuriyetimiz bu süre zarfında 26 büyük deprem görmüş ve nice yurttaşımız bu facialarda hayatını kaybetmiştir.

Son olarak 6 Şubat 2023 tarihinde biri 04:17'de 7.7 diğeri 13:24'de 7.6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Resmi sayılara göre 50.783, bölgede yaşayan yurttaşlarımıza göre yüz binleri bulan can kaybı meydana gelmiştir.

“Asrın felaketi” söylemiyle liyakatsiz, rantçı ve suçlu konumundaki kurumlar, kuruluşlar, makamlar üzerinde oluşacak baskı özellikle bazı medya unsurlarıyla hafifletilmeye çalışılmıştır. “99 depreminde” Kızılay çadırlarında boy boy poz veren ve bunu miting malzemesi haline getirip sonrasında iktidara gelen kimseler ne Van ne Elazığ ne İzmir ne de son olarak 11 ilimizi büyük ölçüde etkileyen depremde sorumluluğu üstlenmemiş ve bu yükün altından da kalkamamıştır.

Maalesef rant uğruna, yapı stoklarına, projelere, arazi koşullarına liyakatli ve esaslı denetimi çok gören bir yönetim kadrosu ile karşı karşıyayız. İtibar ve çıkar uğruna ekonomik kaygılar yaşayan bu kurumlar ve makamlar bir ülkenin en büyük kaynağının insan ve insan gücü olduğunu unutmaktadır. Kayıplarımız sadece birer sayıdan ibaret olmadığı için aklı, vicdanı ve bu topraklara aidiyeti bulunan her yurttaş yitip giden bir canı, bir anneyi-babayı-evladı, hemşerisini, bu topraklar için çalışan, ter döken vatandaşını kaybettiğini bilmektedir. Dolayısıyla “Asrın felaketi” denilip sineye çekilen, aslında liyakatsizlikten, ranttan, iş bilmezlikten kaynaklanan bu kısır döngünün özü ve sloganı “Asrın İhmali”dir.

Depremi ilk gününden itibaren AKP iktidarının sahadaki başarısız yönetimine ve sorumlu kurumlar eliyle yaşanan onca skandala rağmen ne tuhaftır ki tek bir istifa olmamış ve herhangi bir sorumlu hakkında tek bir soruşturma dahi açılmamıştır. Dolayısıyla asıl enkaz yıkılan binalar, kırılan yollar, çöken köprülerden öte iktidarın kurumlarda yarattığı tahribatta ortaya çıkmıştır.

Özellikle son 21 yılda beton eksenli bir ekonomik kalkınma öngören iktidarın, plansız, çarpık; insan ve çevre sağlığını ikinci plana iten konut projeleri, şehirlerin kapasitesine uygun olmayan altyapı çalışmaları, kanalizasyon hatlarındaki yetersizlik, fay hatları üzerine yapılan yolların ve binaların dayanıklılık açısından yetersizliği, uygun olmayan arazilere yapılan yapı temellerinin yeterli derinliğe ulaşmamış olması vb. gibi durumların sağlıklı denetlenmemesi de telafisi mümkün olmayan neticeler doğurmaktadır.

Buna göre;

- 1- 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan ve 11 ilimizi etkileyen yıkıcı depremlerin ardından, Bakanlığınız bünyesinde kaç kamu görevlisi hakkında soruşturma açılmıştır? Bu soruşturmaların neticesi ne olmuştur?
- 2- Bilimsel veriler doğrultusunda önümüzde yaşanması beklenen “Büyük Marmara Depremi” için hangi önlemler alınmıştır? Bu konuda Bakanlığınızda bir eylem planı hazırlanmış mıdır?
- 3- Olası Marmara depreminde en çok etkilenebileceği ifade edilen bölgelerde, kentsel dönüşüm kapsamında ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Bu bölgelerdeki yapı stoku hakkında Bakanlığınızca ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?
- 4- Deprem bölgelerinde yıkılmış veya hasarlı duruma gelmiş yapılar, altyapı sistemleri, konut çalışmaları ve yapı stokları kimler tarafından en son ne zaman denetlenmiştir? Özellikle son 10 yıl içinde yapılan binalara onay veren, olumlu yönde yetkili imzası bulunan kişi veya kişiler hakkında ne gibi iş ve işlemler yapılmıştır?
- 5- Özellikle Hatay başta olmak üzere 11 ilimizde oluşan tarihi doku ve sosyal hasarlarının hangi projelerle giderilmesi planlanmaktadır?
- 6- Hatay ilimizde orta ve ağır hasarlı ile tamamen yıkılan yapı sayısı kaçtır? Bunlardan kaç konut alanıdır?
- 7- Hatay ilimizde önergenin cevaplandırıldığı tarih itibarıyla toplam kaç konut inşası tamamlanmıştır? Bakanlığınızca bölgede toplam kaç konut projesi yürütülmektedir? Bunların tamamlanması öngörülen tarihler nelerdir?
- 8- Altyapı, yol, köprü vb. yapılarla iktidara geldiğinden beri övünen AKP anlayışı, Hatay’da 1 sene geçmesine rağmen neden altyapı çalışmalarına başlayamamıştır?